

การเปลี่ยนแปลงภายใต้กรอบ

FTA

การตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) กำหนดให้ลดภาษีนมและผลิตภัณฑ์นมเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2563 อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมไทย เนื่องจากต้นทุนน้ำนมดิบของออสเตรเลียต่ำกว่า 6-7 บาท/กก. ขณะที่ไทยมีต้นทุน 11-12 บาท/กก. การนำนมผงเข้าจึงมีราคาต่ำ (80 บาทต่อ/กก.) เมื่อนำมาผลิตเป็นน้ำนมคั้นรูปปื้งมีต้นทุนต่ำเพียง 8 บาท/กก. ซึ่งต่ำกว่าราคาน้ำนมดิบของไทย เมื่อโรงงานเลือกใช้นมผงแทนการรับซื้อจากเกษตรกร จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในประเทศไทยอย่างรุนแรง คำถามที่เกิดขึ้นตามมา คือ ชาวโคนมจะปรับตัวอย่างไร ?

ผลจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบการผลิตของสหกรณ์ 3 แห่ง คือ สหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด (จ.เชียงใหม่) สหกรณ์โคนมแม่วาง จำกัด (จ.เชียงใหม่) และสหกรณ์โคนมบ้านโฮ้งสัมพันธ์ ๑ มีต้นทุนน้ำนมดิบระหว่าง 9-10 บาท (ไม่รวมต้นทุนค่าแรงตนเอง) และพบว่ามี 3 ปัจจัยหลักและ 2 ปัจจัยเสริมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการรองรับแรงกระแทกจากกระแสโลกาภิวัตน์

การเลือกใช้สายพันธุ์

เลือกใช้โคนมสายพันธุ์เลือดผสมที่มีสายเลือดโฮลส์ไตน์เฟรีเซียสูงกว่ 75% จึงสอดคล้องกับขนาดการผลิตที่ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดกลาง

การจัดการด้านอาหาร

- การให้อาหารที่เหมาะสมในแต่ละช่วงอายุของโคนม
- การมีแหล่งอาหารหยาบที่มีคุณภาพและเพียงพอ

การจัดการฟาร์ม

การจัดการฟาร์มอย่างถูกต้องตามมาตรฐานฟาร์ม

ปัจจัยเสริม

- สภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย
- ความเข้มแข็งขององค์กร (สหกรณ์)

การปรับตัวตอบสนองต่อ FTA

สหกรณ์โคนมบ้านโฮ้งสัมพันธ์ ๑

- ขาดแนวคิดในการลดต้นทุนการผลิตเพื่อลดผลกระทบ
- ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพน้ำนมดิบ
- การเลิกกิจการยังคงเป็นทางเลือกหากไม่สามารถปรับตัวได้

สิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย

ปรับตัวได้ช้า

สหกรณ์โคนมแม่วาง

- เน้นใช้แรงงานในครัวเรือนจ้างงานเก่าที่จำเป็น
- เน้นการให้อาหารหยาบในพื้นที่
- เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมากกว่าขยายการผลิต
- เสนอให้เกิดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ ผู้ผลิตอาหารสัตว์ และผู้รับซื้อน้ำนมดิบ

ดีปานกลาง

สหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ

- เน้นการลดต้นทุน
- เน้นใช้แรงงานในครัวเรือน
- ปลูกหญ้าอาหารหยาบให้เอง
- เข้มงวดในเรื่องมาตรฐานฟาร์ม
- ส่งเสริมการบริโภคนมสดในพื้นที่

ค่อนข้างอำนวย

ปรับตัวได้เร็ว